

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN ĐỀ NGHỊ XẾP HẠNG DI TÍCH

Kính gửi: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

UBND xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi là tổ chức đại diện quản lý di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ (xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi) theo Quyết định số 28/2013/QĐ-UBND ngày 24/6/2013 của UBND tỉnh Quảng Ngãi Ban hành qui định phân cấp quản lý di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh.

Di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ đã được địa phương xây dựng phù điêu tưởng niệm các nạn nhân đã bị sát hại vào 25/4/1967. Vụ thảm sát Đồi Gò chợ có giá trị lịch sử tố cáo tội ác của Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân ta vào ngày 25 tháng 4 năm 1967. Là sự kiện giết người dã man của quân xâm lược đối với 16 thường dân vô tội ở xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, để lại nỗi đau thương trong lòng nhân dân.

Di tích giá trị lên án tố cáo tội ác chiến tranh, giáo dục truyền thống cách quê hương, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, quyết không để xảy ra một thảm cảnh đau thương nào nữa.

Di tích còn có giá trị giáo dục truyền thống cách mạng cho nhân dân về tinh thần đấu tranh bảo vệ hòa bình, độc lập dân tộc; giáo dục về lòng yêu nước, yêu quê hương và lòng biết ơn các thế hệ cha ông đã chiến đấu anh dũng hy sinh để giành từng tấc đất cho đến ngày độc lập, thống nhất đất nước.

UBND xã Tịnh Giang đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch nghiên cứu, lập hồ sơ khoa học di tích để trình UBND tỉnh Quảng Ngãi xem xét, quyết định xếp hạng là di tích lịch sử cấp tỉnh.

UBND xã Tịnh Giang cam kết sẽ phối hợp với các tổ chức, cá nhân có liên quan trong quá trình lập hồ sơ khoa học di tích và thực hiện việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích theo đúng quy định của pháp luật về di sản văn hóa và các qui định pháp luật có liên quan./.

Tịnh Giang, ngày tháng 7 năm 2023

TM.UBND XÃ TỊNH GIANG

Nguyễn Phương Triều

UBND HUYỆN SƠN TINH
PHÒNG VĂN HÓA VÀ THÔNG TIN
☆☆☆☆

LÝ LỊCH DI TÍCH
VỤ THẨM SÁT ĐỒI GÒ CHỢ
☺ ☺

Sơn Tinh, năm 2023

LÝ LỊCH DI TÍCH

1. TÊN GỌI DI TÍCH: Vụ thảm sát Đồi Gò chợ

Đồi Gò chợ là tên gọi dân gian của một gò đất cao được nhân dân tập trung mua bán trao đổi hàng hóa nên được gọi là Đồi Gò chợ. Đồi Gò chợ thuộc thôn An Hòa, xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh. Nơi đây, ngày 25 tháng 4 năm 1967 (nhằm ngày 16 tháng 3 năm Đinh Mùi) Mỹ - Ngụy đã gây ra vụ thảm sát, giết hại 14 thường dân vô tội và 02 chiến sỹ đang trú ẩn trong hầm.

2. ĐỊA ĐIỂM VÀ ĐƯỜNG ĐI ĐẾN DI TÍCH:

Di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ nằm ở phía nam, liền kề đường Quốc lộ 24B, cách trụ sở UBND xã Tịnh Giang khoảng 500m về phía đông, cách thành phố Quảng Ngãi khoảng 25km về hướng Tây Bắc.

Khách tham quan có thể sử dụng phương tiện ô tô, xe gắn máy đến di tích theo hai cách sau:

Cách 1: Từ trung tâm thành phố Quảng Ngãi (Bưu điện tỉnh Quảng Ngãi) đi qua cầu Trà Khúc 1, theo hướng Bắc đến vòng tròn đảo giao thông trên đường Võ Nguyên Giáp, phường Trương Quang Trọng, theo đường Võ Nguyên Giáp - QL24B đi khoảng 20km là đến di tích.

Cách 2: Từ trung tâm thành phố Quảng Ngãi (Bưu điện tỉnh Quảng Ngãi) đi qua cầu Thạch Bích, theo hướng Bắc đến đường Võ Nguyên Giáp, rẽ trái theo đường QL24B đi khoảng 20km là đến di tích.

3. PHÂN LOẠI DI TÍCH:

Di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ thuộc loại hình di tích lịch sử.

4. SỰ KIỆN, NHÂN VẬT LỊCH SỬ, ĐẶC ĐIỂM CỦA DI TÍCH:

4.1. Sự kiện, nhân vật lịch sử liên quan đến di tích:

Bị thất bại nặng nề trong phản công chiến lược mùa khô 1965 – 1966, đế quốc Mỹ tăng cường, củng cố lực lượng, tiếp tục mở cuộc phản công lần thứ 2

nhằm giành thế chủ động trên chiến trường, thực hiện chiến lược 2 gọng kìm “tìm diệt” và “bình định”. Tại Quảng Ngãi số lượng quân địch tăng lên gấp 6 lần, cùng nhiều phương tiện và vũ khí chiến tranh hiện đại, chúng lập nhiều chốt điểm, đưa quân lính Nam Triều Tiên là loại lính tàn ác nhất vào đánh phá Quảng Ngãi. Ngày 03/8/1966, đế quốc Mỹ đưa lữ đoàn Nam Triều Tiên mang tên “Rồng xanh”, một đội quân tàn bạo và khát máu đến lập các cứ điểm tại xã Tịnh Hòa, Tịnh Thiện, Tịnh Thọ, Tịnh Trà, huyện Sơn Tịnh. Chúng lập các chốt điểm ở Sơn Tịnh như: Đồi 62 (Tịnh Bình), Đồi Voi, Gò Tranh, Thê Lợi, Mả Tổ, Đồi 47, Núi Hàm, Núi Rằm... Sau khi củng cố các chốt điểm thì bọn lính Nam Triều Tiên mới tiến hành càn quét, bắn giết nhân dân ta.

Bước vào mùa khô 1966-1967, Mỹ - Ngụy tăng cường đánh phá vùng giải phóng, trong đó có xã Tịnh Giang (xã Tịnh Giang được giải phóng vào tháng 7 năm 1965) bằng pháo tầm xa, máy bay B57 thả bom tọa độ suốt ngày lẫn đêm. Ngày 17/2/1967, Mỹ - Ngụy mở cuộc càn quét “Liên kết 81” ở vùng tây Sơn Tịnh và tây Tư Nghĩa, chúng đổ 2 tiểu đoàn xuống xã Tịnh Giang, tổ chức càn quét, lùng sục, bắn phá thôn xóm, giết hại đồng bào và gây cho ta nhiều khó khăn trong sản xuất của nhân dân và đi lại hoạt động của cán bộ, chiến sỹ. Chỉ trong tháng 3/1967 địch đã giết hại 30 thường dân. Đặc biệt, vào ngày 25/4/1967 địch dùng máy bay bắn phá và thả bom đánh sập hầm, giết hại một lúc 15 thường dân và 01 chiến sỹ đang ẩn nấp trong hầm tại Đồi Gò chợ, gây ra nỗi đau và niềm thương tiếc vô hạn của nhân dân xã Tịnh Giang đối với những người bị hại.

Xã Tịnh Giang là nơi có truyền thống đấu tranh cách mạng, là địa bàn hậu cứ quan trọng của ta trong những năm kháng chiến chống Mỹ - Ngụy, nên trong các mùa khô năm 1965-1966, 1966-1967 địch liên tục dùng phi pháo và máy bay đánh phá ác liệt vào các thôn, xóm trong xã, liên tục mở các cuộc càn quét qui mô lớn vào xã Tịnh Giang. Hầu hết nhà cửa, trường học bị đánh sập. Đường làng, đồng ruộng, gò đồi bị cày xới tung lên.

Vụ thảm sát Đồi Gò chợ, thuộc thôn An Hòa, xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh xảy ra vào ngày 25 tháng 4 năm 1967 (nhằm ngày 16 tháng 3 năm Đinh Mùi). Vào khoảng 10h sáng ngày 25/4/1967 (16/3 âl), máy bay địch liên tục gầm rú trên bầu trời để do thám, dò tìm nơi ẩn náu của các lực lượng vũ trang của ta để tìm diệt. Sau khi chúng phát hiện hầm trú ẩn của nhân dân thôn An Hòa tại Đồi Gò chợ, chúng đã gọi máy bay bắn phá và thả bom đánh sập hầm, giết hại tất cả người dân đã ẩn nấp trong hầm. Theo lời kể của một số người thân nhân người bị giết hại trong vụ thảm sát, thì khoảng 10h sáng ngày 16/3 âl, máy bay địch đã bắn rốcét

vào các cửa hầm, sau đó đã dùng 02 quả bom thả trực tiếp trên nóc hầm, đánh sập hầm trú ẩn và giết hại, chôn vùi 16 người đang ở trong hầm trú ẩn.

Sau khi máy bay địch ngừng bắn phá, nhân dân trong xã đã tập trung đào bới miệng hầm với hy vọng cứu người còn sống sót. Tuy nhiên, do hầm trú ẩn được đào sâu trong lòng đất và có nhiều ngách hầm ăn sâu trong lòng đồi nên nhân dân bắt lức không tìm được xác người đã bị sát hại. Tất cả 16 người đang ẩn nấp trong hầm đã bị giết hại, thân xác của họ đã vĩnh viễn nằm sâu trong lòng đất, nơi xảy ra vụ thảm sát hiện nay là một chứng tích và là ngôi mộ chung của 16 nạn nhân bị sát hại vào ngày 25/4/1967.

Vụ thảm sát để lại một di chứng đau thương đối với người dân Tịnh Giang nói riêng và nhân dân huyện Sơn Tịnh nói chung đến mãi ngày nay. Tội ác của Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân ta đến nay vẫn hằn sâu trong tâm thức mỗi người dân Tịnh Giang, với nỗi ám ảnh về sự tàn bạo của chiến tranh, về sự hy sinh mất mát của các thế hệ cha ông đi trước trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập tự do cho Tổ quốc.

4.2. Tổng thuật các kết quả nghiên cứu đã có và nêu rõ cơ sở khoa học:

Vụ thảm sát Đồi Gò chợ, xã Tịnh Giang được một số sách biên soạn về truyền thống đấu tranh cách mạng của xã Tịnh Giang và lịch sử Đảng bộ huyện Sơn Tịnh, lịch sử Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi ghi chép. Cụ thể:

Sách Lịch sử Đảng bộ xã Tịnh Giang (1930-1975) có ghi “...Bước vào mùa khô 1966-1967, Mỹ - Ngụy tăng cường đánh phá vùng giải phóng, trong đó có xã Tịnh Giang (xã Tịnh Giang được giải phóng vào tháng 7 năm 1965) bằng pháo tầm xa, máy bay B57 thả bom tọa độ suốt ngày lẫn đêm. Ngày 17/2/1967, Mỹ - Ngụy mở cuộc càn quét “Liên kết 81” ở vùng tây Sơn Tịnh và tây Tư Nghĩa, chúng đổ 2 tiểu đoàn xuống xã Tịnh Giang, tổ chức càn quét, lùng sục, bắn phá thôn xóm, giết hại đồng bào và gây cho ta nhiều khó khăn trong sản xuất của nhân dân và đi lại hoạt động của cán bộ, chiến sỹ. Nhiều người dân bị giết hại. Chỉ trong tháng 3/1967 địch đã giết hại 30 thường dân. Điển hình là ngày 16/3, địch cho máy bay bắn phá suốt 3 tiếng đồng hồ xuống xóm Đôn, thôn An Hòa làm hàng chục người bị chết, trong đó gia đình ông Trần Đồng có 6 người và gia đình ông Nguyễn Điều có 5 người đều bị chết. Hàng trăm nóc nhà bị chúng đốt cháy cùng toàn bộ tài sản, lúa gạo của nhân dân bị thiêu hủy.....” (tr144)

Lịch sử Đảng bộ huyện Sơn Tịnh (1929 – 1975) đã ghi lại về các vụ thảm sát xảy ra tại địa phương mình như sau: “... Sau khi củng cố các chốt điểm, bọn lính Nam Triều Tiên tiến hành càn quét, bắn giết nhân dân ta. Chúng đi đến đâu đâu

roi máu chảy đến đó, bắt chập người già, trẻ con. Gặp trâu, bò ngoài đồng chúng xả súng bắn chết hàng loạt và gọi đó là loại “cộng sản không có súng”, xóm làng xơ xác tiêu điều.

Trong những ngày từ cuối tháng 08 đến tháng 12/1966, bọn lính “Rồng xanh” đã bắn chết 120 đồng bào ở thôn Bình Bắc, Vĩnh Lộc (Tỉnh Bình); 147 người ở Tịnh Sơn; 81 người ở Tịnh Thiện; hơn 100 người ở các xã Tịnh Hà, Tịnh Trà, Tịnh Thọ và Tịnh Hòa... Có những chị phụ nữ mang thai gần ngày sinh đẻ cũng bị chúng cưỡng hiếp, mổ bụng, moi gan rồi quăng xác vào lửa. Hàng ngàn người phải gồng gánh đi lánh nạn ở nơi khác, thôn xóm trở nên hoang vắng không một bóng người”.(tr298)

Sách *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi (1930 – 1975)* không nêu rõ về vụ thảm sát Đồi Gò chợ một cách cụ thể, nhưng ghi lại khá rõ về những vụ thảm sát kinh hoàng mà Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân ta. Đó là, số đồn bót mà chúng lập trong tỉnh lên đến con số 124, chúng mở hàng chục cuộc càn quét vào các vùng căn cứ, gây nhiều tội ác đối với nhân dân, phải kể đến các cuộc càn quét mang tên “Sóng mùa đông” càn vào đông Bình Sơn và đông Sơn Tịnh; “Liên kết 82” càn vào nam Đức Phổ; “Đa Kao 8” càn vào nam Mộ Đức, Ba Tơ; “Liên kết 110 – Hoad Roan” càn vào hậu cứ của ta ở tây Sơn Tịnh và tây Tư Nghĩa. Trong các cuộc càn quét, địch gây ra nhiều tội ác man rợ như thảm sát Bình Hòa giết hại hơn 400 người; Thảm sát Diên Niên – Phước Bình giết hơn 102 người...

4.3. Nhận định của tổ chức, cá nhân lập hồ sơ khoa học di tích về sự kiện, nhân vật lịch sử:

Vụ thảm sát Đồi Gò chợ, xã Tịnh Giang là sự kiện lịch sử được ghi lại trong các tài liệu lịch sử Đảng bộ địa phương, minh chứng xác thực về tội ác của quân xâm lược Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân Sơn Tịnh. Trải qua thời gian, chiến tranh không còn nữa, nhưng hình ảnh đau thương của vụ thảm sát vẫn còn là nỗi ám ảnh mãi đối với thân nhân và nhân dân Sơn Tịnh hôm nay. Di tích nhắc nhở chúng ta hãy một lòng đoàn kết xây dựng quê hương, bảo vệ hòa bình, sống yêu thương trân trọng lẫn nhau. Hôm nay, chúng ta có được cuộc sống trong hòa bình, độc lập thì các thế hệ cha anh năm xưa đã đổ biết bao nhiêu xương máu hy sinh trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, giành độc lập tự do cho Tổ quốc.

Được sự quan tâm của các cấp chính quyền địa phương, di tích đã được đầu tư xây dựng Nhà bia tưởng niệm các nạn nhân, khắc ghi danh sách các nạn nhân bị sát hại. Việc gìn giữ, đầu tư xây dựng xây Nhà bia di tích có ý nghĩa như một hành động tri ân, tưởng niệm sâu sắc đối với người đã khuất.

Để bảo vệ và phát huy giá trị di tích trong xây dựng và phát triển quê hương, tri ân các thế hệ đã hy sinh vì độc lập tự do cho Tổ quốc và giáo dục truyền thống yêu nước cách mạng cho các tầng lớp nhân dân trong tỉnh, nhất là thế hệ trẻ thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên ở địa phương biết về vụ thảm sát đau thương này.

Các cấp chính quyền địa phương cần tiếp tục quan tâm đầu tư tôn tạo di tích, biến di tích thành địa điểm truyền truyền giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng của quê hương, về tinh thần yêu nước, yêu chuộng hòa bình, lên án tố cáo tội ác chiến tranh mà đế quốc Mỹ và tay sai đã gây ra cho nhân dân ta.

5. SINH HOẠT VĂN HÓA, TÍN NGƯỠNG LIÊN QUAN ĐẾN DI TÍCH:

Hàng năm, tại di tích chính quyền và nhân dân xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh tổ chức các hình thức tưởng niệm nhớ về những người dân vô tội đã bị thảm sát vào ngày 16/3 tại di tích. Ngày lễ tưởng niệm còn là ngày nhắc nhở cho thế hệ trẻ hôm nay về những đau thương mất mát trong cuộc chiến tranh chống Mỹ - Ngụy của quân và nhân dân Quảng Ngãi, góp phần vào công cuộc đấu tranh giành độc lập, tự do cho dân tộc. Thông qua các hoạt động tưởng niệm, góp phần giáo dục cho nhân dân về tinh thần yêu nước, yêu chuộng hòa bình, lên án các cuộc chiến tranh xâm lược và nhắc nhở cho chúng ta về những tội ác mà chiến tranh đã gây ra.

6. KHẢO TẢ DI TÍCH:

Địa điểm di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ, thôn An Hòa, xã Tịnh Giang nằm liền kề với đường quốc lộ 24B đi Sơn Hà và cách UBND xã Tịnh Giang khoảng 500m về phía đông. Di tích nằm trên Đồi Gò chợ, trong khu đất khá bằng phẳng. Di tích có diện tích 392m², xung quanh di tích là nhà ở của dân và đường dân sinh..

Hiện nay, tại điểm di tích vụ thảm sát được địa phương xây dựng phù điêu tưởng niệm. Phù điêu có 3 mặt, mặt chính hướng ra đường Quốc lộ 24B, nội dung khắc họa hình ảnh những nạn nhân bị thảm sát, biểu hiện lòng căm thù của nhân dân đối với quân thù. Phía dưới bức phù điêu khắc tên những người bị sát hại trong vụ thảm sát để tưởng nhớ, ôn lại lịch sử cách mạng của địa phương trong giai đoạn kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Bức phù điêu được xây dựng bằng bê tông cốt thép bền vững, mỗi bề mặt có diện tích khoảng 2m², cao 3m. Bia đá khắc tên của 14 nạn nhân bị sát hại (02 nạn nhân chưa rõ tên) trong vụ thảm sát. Di tích nằm sát đường Quốc lộ 24B, trên gò

đất cao do của xã quản lý nên thuận lợi cho khách đến thăm quan và phát huy di tích.

7. SƠ ĐỒ PHÂN BỐ DI VẬT, CỔ VẬT, BẢO VẬT QUỐC GIA TẠI DI TÍCH:

Vụ thảm sát Đồi Gò chợ là di tích lịch sử được địa phương bảo vệ, đã xây dựng bức phù điêu tưởng niệm những nạn nhân bị thảm sát, không có các di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia tại di tích.

8. GIÁ TRỊ LỊCH SỬ, VĂN HÓA, KHOA HỌC, THẨM MỸ CỦA DI TÍCH:

Vụ thảm sát Đồi Gò chợ có giá trị lịch sử ghi dấu tội ác của Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân ta vào ngày 25/4/1967 (16/3 âm). Là sự kiện giết người dã man của quân xâm lược Mỹ và tay sai đối với 14 thường dân vô tội và 02 chiến sỹ ở xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, để lại một di chứng vô cùng đau thương trong lòng nhân dân đến ngày nay.

Chiến tranh đã lùi xa, nhưng mỗi khi nhắc về Vụ thảm sát Đồi Gò chợ thì trong lòng người dân Tịnh Giang, Sơn Tịnh ai cũng tỏ lòng xót thương và ghi nhớ về thời gian, địa điểm xảy ra vụ thảm sát. Vì vậy địa điểm xảy ra vụ thảm sát là chứng tích hùng hồn có giá trị lên án, tố cáo tội ác chiến tranh, bảo vệ hòa bình, giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng của quê hương, nhắc nhở thế hệ hôm nay luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ quê hương.

Di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ còn là biểu tượng của tinh thần đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân xã Tịnh Giang, dù trong hoàn cảnh chiến tranh ác liệt, bị địch càn quét, khủng bố, giết chóc nhưng nhân dân vẫn một lòng theo cách mạng, quyết tâm bám đất bám làng bảo vệ quê hương.

9. THỰC TRẠNG BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI TÍCH:

Hiện nay, di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ được UBND xã Tịnh Giang bảo vệ và quản lý. Tại địa điểm thảm sát đã được xây dựng phù điêu, ghi tên các nạn nhân vô tội đã bị sát hại, là điều kiện để bảo vệ và phát huy giá trị di tích, góp phần tuyên truyền, giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng của nhân dân địa phương.

Đây là di tích lịch sử có giá trị lịch sử đối với Đảng bộ, quân và nhân dân huyện Sơn Tịnh và tỉnh Quảng Ngãi nên cần phải được nghiên cứu hoàn thiện hồ sơ khoa học để trình UBND tỉnh xếp hạng di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh, nhằm

bảo vệ phát huy giá trị di tích lịch sử cách mạng tại địa phương trong công cuộc xây dựng và phát triển quê hương.

10. PHƯƠNG HƯỚNG BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI TÍCH:

Để bảo vệ và phát huy giá trị di tích trong công tác giáo dục truyền thống yêu nước và đấu tranh cách mạng của các thế hệ cha ông cho thế hệ hôm nay các cấp chính quyền địa phương cần quan tâm:

- Cần quan tâm đầu tư tôn tạo và tạo cảnh quan cho di tích như: Cắm mốc giới bảo vệ di tích, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho di tích, trồng cây xanh, tạo không gian xanh cho di tích để khách đến thăm viếng.

- Đầu tư xây mới Nhà tưởng niệm; Xây mới phù điêu di tích và bổ sung nội dung sự kiện vụ thảm sát. Xây dựng bảng nội quy bảo vệ di tích trong khuôn viên di tích;

- Tổ chức các buổi sinh hoạt ngoại khóa cho học sinh địa phương và tổ chức chương trình về nguồn cho cán bộ các cơ quan, hội, đoàn thể ở huyện Sơn Tịnh về di tích lịch sử Vụ thảm sát Đồi Gò chợ trong cuộc chiến chống Mỹ cứu nước.

- Duy trì việc tổ chức tưởng niệm các nạn nhân vào ngày xảy ra vụ thảm sát hàng năm, qua đó để giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng của quê hương, lên án tội ác chiến tranh và nêu cao tinh thần yêu chuộng hòa bình cho nhân dân địa phương.

- Phòng Văn hóa và Thông tin huyện phối hợp với Huyện Đoàn, Phòng Giáo dục và Đào tạo và UBND xã Tịnh Giang tổ chức các hoạt động tại di tích như: Nhà trường nhận và chăm sóc các di tích trên địa bàn xã; Chương trình giáo dục lịch sử cách mạng địa phương tại điểm di tích. Tổ chức cho các em học sinh, đoàn viên thanh niên thăm viếng các di tích và viết bài cảm nhận về các sự kiện lịch sử. Tổ chức tuyên truyền, giáo dục lịch sử qua di tích, góp phần giáo dục tinh thần yêu nước, phát huy truyền thống đấu tranh cách mạng bảo vệ quê hương.

11. KẾT LUẬN:

Di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ là di tích lịch sử có giá trị trong việc tố cáo tội ác chiến tranh, lên án hành động dã man của quân Mỹ - Ngụy đã gây ra cho nhân dân ta. Địa điểm thảm sát không chỉ là nơi tưởng niệm các thương dân vô tội bị sát hại tại xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, mà còn là địa điểm để giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng và tình yêu quê hương đất nước cho nhân dân trong tỉnh. Vì vậy để bảo vệ và phát huy giá trị di tích Vụ thảm sát Đồi Gò chợ, đề nghị UBND tỉnh Quảng Ngãi quyết định xếp hạng là di tích lịch sử cấp tỉnh./.

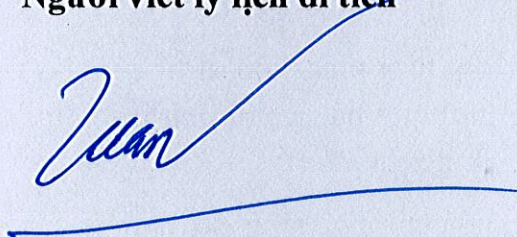
12. TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi. *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi (1930-1975)*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật. Năm 2019.
3. Ban chấp hành Đảng bộ huyện Sơn Tịnh. *Lịch sử Đảng bộ huyện Sơn Tịnh (1929 – 1975)*, NXB Chính trị Quốc gia. Năm 2004.
4. Ban chấp hành Đảng bộ xã Tịnh Giang. *Lịch sử Đảng bộ xã Tịnh Giang (1930 – 1975)*. Năm 2015.

Sơn Tịnh, ngày 30 tháng 7 năm 2023

Người viết lý lịch di tích

TRƯỞNG PHÒNG

Võ Minh Tuấn

Hoàng Văn Tình

**ỦY BAN NHÂN DÂN
XÃ TỊNH GIANG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc Lập – Tự Do – Hạnh phúc**

**DANH SÁCH CÁC NẠN NHÂN
TRONG VỤ THẨM SÁT ĐÒI GÒ CHỢ**
(Địa điểm: thôn An Hòa, xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh)

STT	HỌ TÊN	NĂM SINH	QUÊ QUÁN
1	Tạ Thị Vo (Chuốc)	1895	Xã Tịnh Giang
2	Nguyễn Mưa	1905	Nt
3	Trần Thị Minh	1910	Nt
4	Nguyễn Việt Chí (Điều)	1933	Nt
5	Trần Đồng	1934	Nt
6	Nguyễn Thị Luôn	1934	Nt
7	Nguyễn Thị Thạnh	1937	Nt
8	Nguyễn Thị Nguyệt	1936	Nt
9	Trần Thị Kim Việt	1936	Nt
10	Trần Văn Nam	1958	Nt
11	Trần Thị Tùng	1954	Nt
12	Nguyễn Thị Bé	1963	Nt
13	Nguyễn Văn Cu	1966	Nt
14	Trần Văn Triều	1966	Nt
15	Chiến sỹ (không rõ tên)		
16	Chiến sỹ (không rõ tên)		

UBND XÃ TỊNH GIANG

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN SƠN TINH
PHÒNG VĂN HÓA VÀ THÔNG TIN

TẬP ẢNH KHẢO TẢ DI TÍCH
VỤ THẨM SÁT ĐỒI GÒ CHỢ
Địa điểm: Xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tinh, tỉnh Quảng Ngãi.

Sơn Tinh, năm 2023

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN SƠN TINH
PHÒNG VĂN HÓA VÀ THÔNG TIN

TẬP ẢNH KHẢO TẢ DI TÍCH
VỤ THẨM SÁT ĐỘI GÒ CHỢ
Địa điểm: Xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tinh, tỉnh Quảng Ngãi.

(Handwritten signature in blue ink)

Hoàng Văn Tinh

Sơn Tinh, năm 2023

Ảnh 1:

Ảnh 2:

Ảnh 1, 2:

Gò Chợ vụ thăm sát Đồi

Ảnh 3, 4:
Phù điêu
Di tích nhìn từ
mặt trước

Ảnh 3

Ảnh 4

Ảnh 5,6:
Phù điêu
Di tích hình
tam giác

Ảnh 5

Ảnh 6

Ảnh 7,8:
Toàn cảnh
Phù điêu
Dị tích

Ảnh 7

Ảnh 8

Ảnh 9, 10:
Bia Phù điêu
và Danh sách
nạn nhân trong
vụ thảm sát

Ảnh 9

Ảnh 10

**BIÊN BẢN KHOANH VÙNG CÁC KHU VỰC
BẢO VỆ DI TÍCH VU THẨM SÁT ĐỒI GÒ CHỢ**

Địa điểm: Xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi

Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 29 tháng 6 năm 2001 và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa ngày 18 tháng 6 năm 2009;

Căn cứ Luật Đất đai ngày 29 tháng 11 năm 2013;

Căn cứ Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa;

Căn cứ Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về nội dung hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh; Thông tư số 18/2022/TT-BVHTTDL ngày 28/12/2022 sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về nội dung hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh;

Hôm nay, vào lúc 14 giờ, ngày 30 tháng 6 năm 2023,

Chúng tôi gồm:

- + Ông Lê Văn Thảo – Phó Chủ tịch UBND huyện Sơn Tịnh, chủ trì.
- + Ông Phạm Hồng Thắm - Thư ký cuộc họp.

Cùng các đại biểu:

1. Đại diện Sở Tài nguyên và Môi trường:
 - Ông Trương Đình Tũu, Trưởng phòng Quản lý Đất đai.
2. Đại diện Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch:
 - Bà Mã Thị Nhung, Chuyên viên Phòng Quản lý Văn hóa.
3. Đại diện Bảo tàng Tổng hợp tỉnh Quảng Ngãi:
 - Bà Nguyễn Thị Phương Dung, Trưởng phòng nghiên cứu sưu tầm
4. Đại diện Phòng Tài nguyên – Môi trường huyện Sơn Tịnh:
 - Ông Hoàng Văn Tuấn – Phó phòng
5. Đại diện Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Sơn Tịnh:
 - Ông Hoàng Văn Tình - Trưởng phòng.

6. Đại diện UBND xã Tịnh Giang:

- Ông Trịnh Mai - Phó Chủ tịch UBND xã.

Sau khi nghe Phòng Văn hóa và Thông tin huyện trình bày tóm tắt nội dung, giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học của di tích và dự kiến khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích, toàn thể đại biểu dự họp thống nhất khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Vụ thăm sát Đồi Gò chợ như sau:

I. KHOANH VÙNG CÁC KHU VỰC BẢO VỆ DI TÍCH

Việc khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích được áp dụng theo quy định tại khoản 13 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hóa ngày 18 tháng 6 năm 2009 và Điều 13, 14 Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 tháng 2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật di sản văn hóa và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hoá, cụ thể:

- **Khu vực bảo vệ I:** Là vùng có các yếu tố gốc cấu thành di tích, với diện tích 392,5m², được giới hạn bởi các điểm từ M1-M4 (theo hệ tọa độ VN2000), thuộc Thửa đất số 71, tại Tờ bản đồ số 38, xã Tịnh Giang, huyện Sơn Tịnh.

BẢNG THỐNG KÊ TỌA ĐỘ KHU VỰC BẢO VỆ I			
STT	TÊN MỐC	TỌA ĐỘ VN 2000	
		X	Y
1	M1	1675982.07	566086.37
2	M2	1675991.58	566096.66
3	M3	1675972.32	566116.39
4	M4	1675962.13	566106.78

- **Khu vực bảo vệ II:** không có khu vực bảo vệ II.

Chi tiết được thể hiện trên bản đồ khoanh vùng bảo vệ di tích Vụ thăm sát Đồi Gò chợ.

II. KIẾN NGHỊ

Căn cứ vào những nội dung đã nêu trên, toàn thể Hội nghị nhất trí đề nghị các cấp có thẩm quyền xem xét xếp hạng di tích Vụ thăm sát Đồi Gò chợ là di tích cấp tỉnh.

Biên bản này đã được thông qua và các đại biểu dự họp nhất trí ký tên:

Chủ trì

Lê Văn Thảo

Thư ký

Phạm Hồng Thắm

III. XÁC NHẬN CỦA CÁC CƠ QUAN

1. Ủy ban nhân dân
Xã Tịnh Giang

2. Phòng VH và TT
huyện Sơn Tịnh

3. Phòng TN và MT
huyện Sơn Tịnh

4. Ủy ban nhân dân huyện Sơn Tịnh

5. Bảo tàng Tổng hợp tỉnh

6. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

7. Sở Tài nguyên và Môi trường

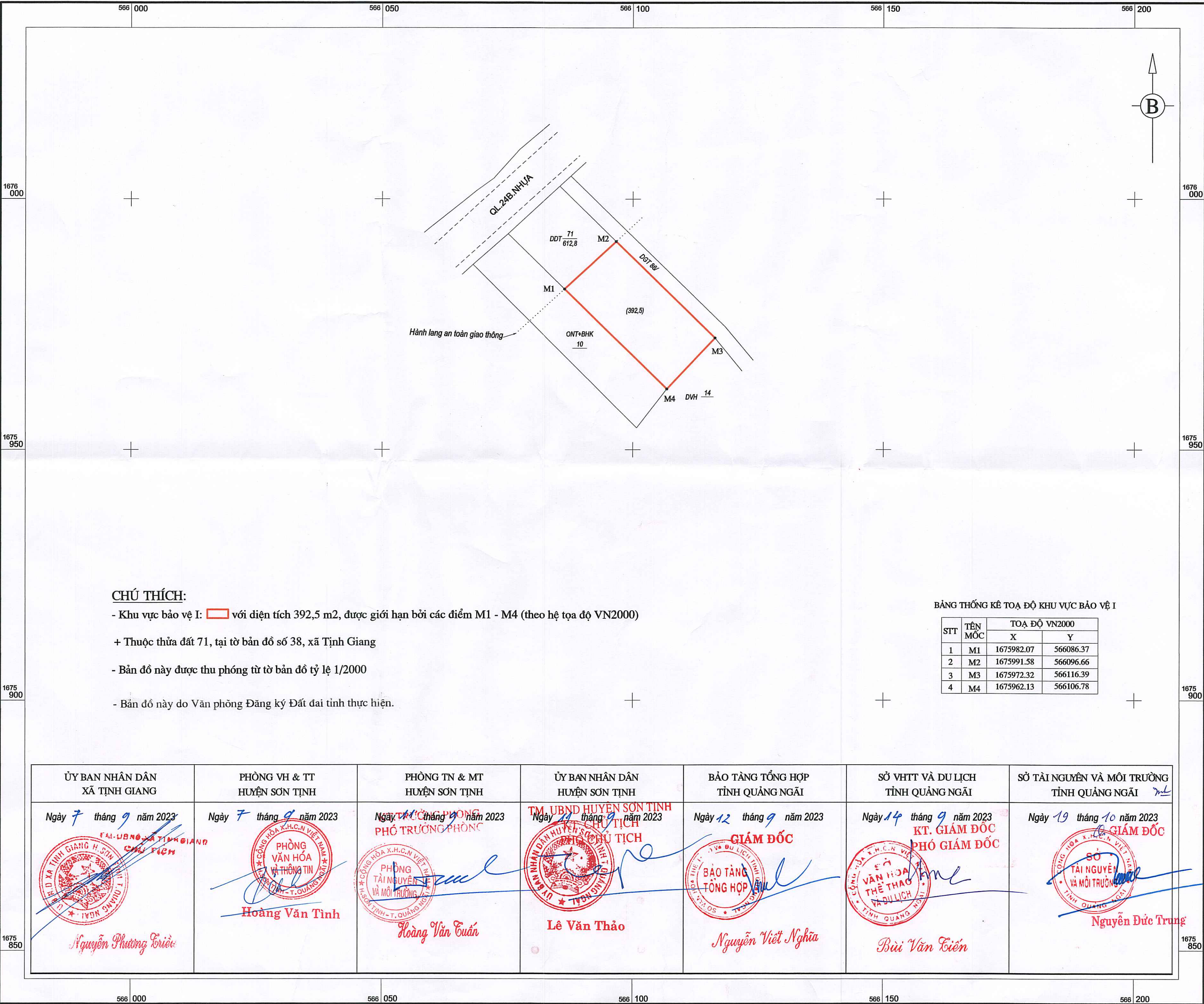

BẢN ĐỒ KHOANH VÙNG KHU VỰC BẢO VỆ DI TÍCH

VỤ THẨM SÁT ĐỒI GỒ CHỢ

ĐỊA ĐIỂM: THÔN AN HÒA, XÃ TỊNH GIANG, HUYỆN SƠN TỊNH, TỈNH QUẢNG NGÃI

THUỘC TỜ BẢN ĐỒ ĐỊA CHÍNH SỐ: 38 XÃ TỊNH GIANG , HUYỆN SƠN TỊNH

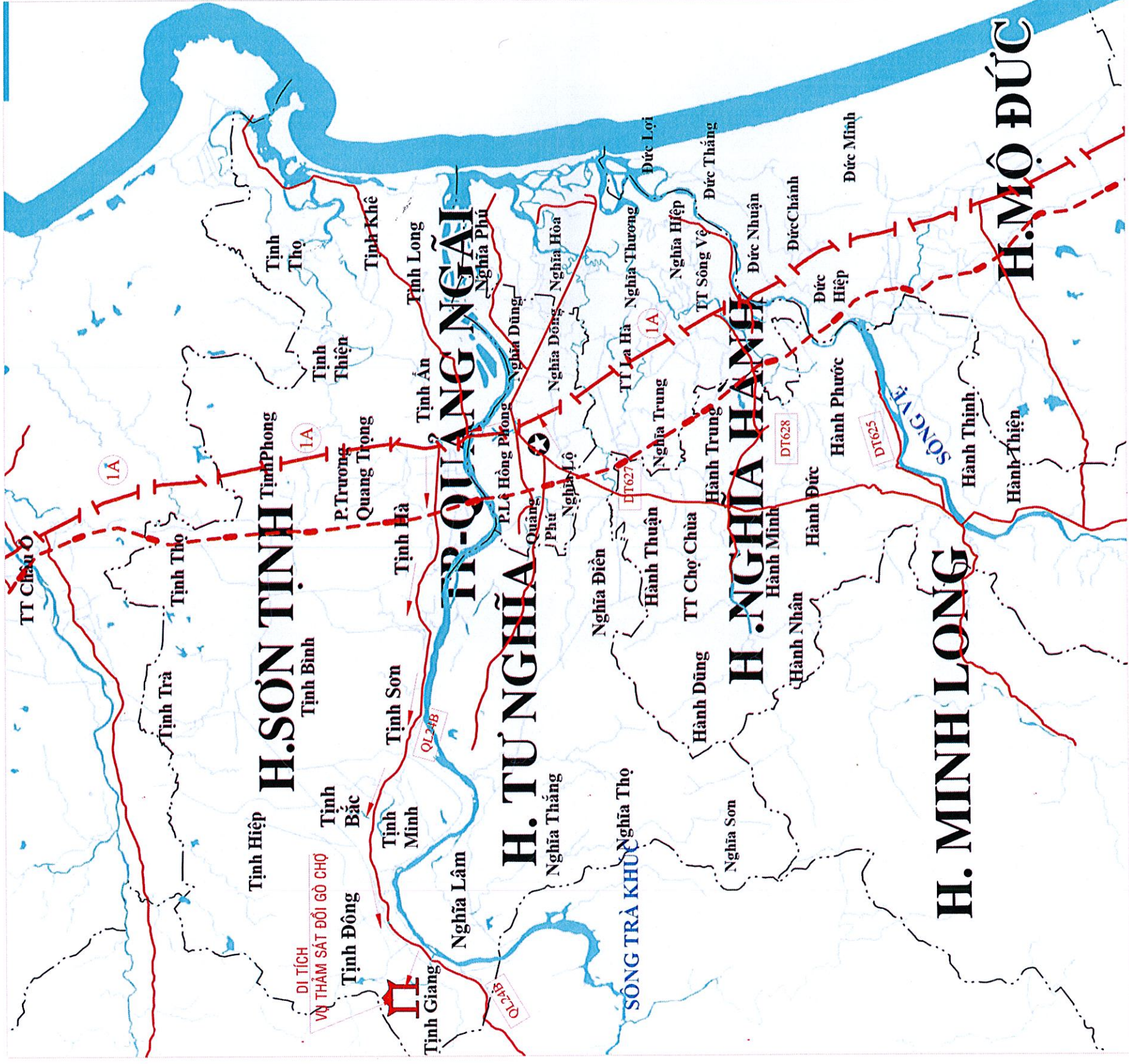
TỶ LỆ 1:500

1 cm trên bản đồ bằng 5 m trên thực địa

VỤ THẨM SÁT ĐỒI GÒ CHỌ

ĐỊA ĐIỂM: XÃ TỈNH GIANG, HUYỆN SƠN TỈNH, TỈNH QUẢNG NGÃI

DI TÍCH VỤ THẨM SÁT ĐỔI GỖ CHỢ
(XÃ TỈNH GIANG, HUYỆN SƠN TỊNH, TỈNH QUẢNG NGÃI)

TỈ THÀNH PHỐ QUẢNG NGÃI ĐẾN DI TÍCH KHOẢNG 20 KM

PHÒNG VH-TT HUỖN SƠN TỈNH

Hoàng Văn Tinh